

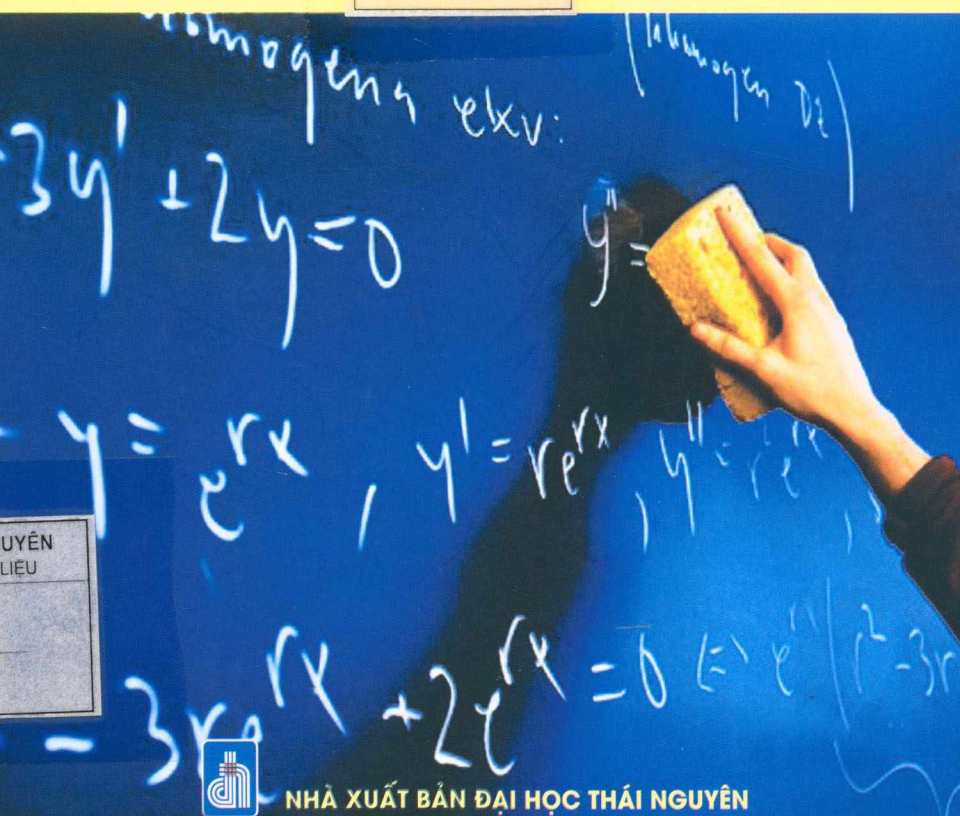

CK.0000074095

NGUYỄN THÀNH KÍNH

PHÁT TRIỂN KỸ NĂNG
DẠY HỌC HỢP TÁC
CHO GIÁO VIÊN TRUNG HỌC CƠ SỞ

Sách tặng

UYÊN
LIỆU

NHÀ XUẤT BẢN ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN

NGUYỄN THÀNH KÍNH

**PHÁT TRIỂN KỸ NĂNG DẠY HỌC HỢP TÁC
CHO GIÁO VIÊN TRUNG HỌC CƠ SỞ**

**NHÀ XUẤT BẢN ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
NĂM 2016**

MÃ SỐ: $\frac{03 - 162}{ĐHTN - 2016}$

MỞ ĐẦU

Dạy học hợp tác như là con đường cơ bản nhằm tích cực hoá hoạt động của người học, phát triển các kỹ năng xã hội cho người học; vận dụng dạy học hợp tác vào dạy học ở các bậc học, môn học khác nhau là phù hợp với xu thế dạy học hiện đại, đem lại hiệu quả thiết thực trong quá trình đổi mới giáo dục ở nước ta hiện nay. Học tập hợp tác yêu cầu sự tham gia, đóng góp trực tiếp của người học vào quá trình học tập, đồng thời yêu cầu người học phải làm việc cùng nhau để đạt được kết quả học tập chung.

Trong quá trình hợp tác, mỗi người học sẽ tìm thấy lợi ích cho chính mình và cho tất cả các thành viên trong tổ chức (tổ, nhóm, lớp). Người học học bằng cách làm chứ không chỉ học bằng cách nghe giáo viên giảng. Học tập hợp tác mục tiêu hoạt động là chung, nhưng mỗi người lại có nhiệm vụ riêng, các hoạt động của từng cá nhân được tổ chức phối hợp để đạt mục tiêu chung. Thông qua hoạt động trong tập thể nhóm, lớp, các ý kiến phản ánh quan niệm của mỗi cá nhân được điều chỉnh và qua đó người học chủ động lĩnh hội kiến thức. Dạy học hợp tác làm cho từng thành viên quen dần với sự phân công hợp tác, giải quyết những vấn đề gay cấn để hoàn thành công việc, tạo nên môi trường thân thiện, có trách nhiệm giữa giáo viên với học sinh, học sinh với học sinh.

“Phát triển kỹ năng dạy học hợp tác cho giáo viên trung học cơ sở” là cuốn sách được biên soạn nhằm mục đích cung cấp cho người đọc một số vấn đề cơ bản về phát triển kỹ năng dạy học hợp tác.

Sách “Phát triển kỹ năng dạy học hợp tác cho giáo viên trung học cơ sở” được cấu trúc thành 3 chương.

Chương 1. Những cơ sở lý luận về dạy học hợp tác: cơ sở triết học; cơ sở tâm lý học; cơ sở xã hội học; cơ sở lý luận dạy học; cơ sở thực tiễn của việc phát triển kỹ năng dạy học hợp tác.

Chương 2. Biện pháp phát triển kỹ năng dạy học hợp tác: các nguyên tắc xây dựng; biện pháp phát triển kỹ năng dạy học hợp tác; mối liên hệ giữa các nhóm biện pháp.

Chương 3. Thực nghiệm: hướng dẫn thiết kế một số bài học theo phương pháp dạy học hợp tác.

Trong quá trình biên soạn chắc không tránh khỏi sai sót, tác giả mong nhận được ý kiến đóng góp của người đọc để có thể nâng cao chất lượng của sách.

Tác giả

MỤC LỤC

CHƯƠNG 1. NHỮNG VẤN ĐỀ CƠ BẢN VỀ PHÁT TRIỂN KỸ NĂNG DẠY HỌC HỢP TÁC CHO GIÁO VIÊN TRUNG HỌC CƠ SỞ	9
1.1. Lịch sử nghiên cứu về phát triển kỹ năng dạy học hợp tác cho giáo viên.....	9
1.1.1. Nghiên cứu ở nước ngoài.....	9
1.1.2. Nghiên cứu trong nước.....	12
1.2. Cơ sở khoa học của dạy học hợp tác.....	16
1.2.1. Cơ sở triết học.....	16
1.2.2. Cơ sở tâm lý học.....	17
1.2.3. Cơ sở xã hội học.....	18
1.2.4. Cơ sở lý luận dạy học.....	20
1.3. Bản chất, cấu trúc, tác dụng của dạy học hợp tác nhóm.....	21
1.3.1. Bản chất của dạy học hợp tác nhóm.....	21
1.3.2. Cấu trúc dạy học hợp tác nhóm.....	26
1.3.3. Tác dụng của dạy học hợp tác đối với cấp học Trung học cơ sở.....	28
1.4. Phát triển kỹ năng dạy học hợp tác cho giáo viên trung học cơ sở.....	31
1.4.1. Mục đích của việc phát triển kỹ năng dạy học hợp tác cho giáo viên trung học cơ sở.....	35
1.4.2. Nội dung phát triển kỹ năng dạy học hợp tác cho giáo viên trung học cơ sở.....	35
1.4.3. Hình thức phát triển kỹ năng dạy học hợp tác cho giáo viên trung học cơ sở.....	36
1.5. Cơ sở thực tiễn của việc phát triển kỹ năng dạy học hợp tác cho giáo viên Trung học cơ sở.....	37

CHƯƠNG 2. BIỆN PHÁP PHÁT TRIỂN KỸ NĂNG DẠY HỌC HỢP TÁC CHO GIÁO VIÊN TRUNG HỌC CƠ SỞ	53
2.1. Các nguyên tắc xây dựng biện pháp phát triển kỹ năng dạy học hợp tác cho giáo viên Trung học cơ sở	53
2.1.1. Nguyên tắc đảm bảo tính mục đích	53
2.1.2. Nguyên tắc đảm bảo tính hệ thống	54
2.1.3. Nguyên tắc đảm bảo tính thực tiễn	55
2.1.4. Nguyên tắc đảm bảo tính hiệu quả toàn diện.....	55
2.2. Biện pháp phát triển kỹ năng dạy học hợp tác cho giáo viên Trung học cơ sở	56
2.2.1. Xây dựng nội dung bồi dưỡng kỹ năng dạy học hợp tác cho giáo viên Trung học cơ sở.....	56
2.2.2. Hướng dẫn thực hiện kỹ năng DHHT và ứng dụng thực hành, rèn luyện kỹ năng DHHT tại trường THCS.....	80
2.3. Mối liên hệ giữa các nhóm biện pháp	99
CHƯƠNG 3. HƯỚNG DẪN THIẾT KẾ DẠY HỌC HỢP TÁC	101
3.1. Thiết kế bài học môn toán lớp 9 một số hệ thức về cạnh và góc trong tam giác vuông	101
3.1.1. Mục tiêu	101
3.1.2. Chuẩn bị	101
3.1.3. Phương pháp dạy học.....	101
3.1.4. Tiến hành giảng dạy.....	102
3.1.5. Đánh giá, rút kinh nghiệm	107
3.2. Thiết kế bài học môn văn lớp 7	108
3.2.1. Mục tiêu cần đạt.....	108
3.2.2. Chuẩn bị	108

3.2.3. Phương pháp dạy học.....	108
3.2.4. Tiến hành giảng dạy.....	109
3.3. Thiết kế bài học địa lý lớp 9.....	113
3.3.1. Mục tiêu bài học.....	113
3.3.2. Chuẩn bị.....	114
3.3.3. Phương pháp.....	114
3.3.4. Tiến hành giảng dạy.....	114
3.3.5. Nhận xét, đánh giá, rút kinh nghiệm.....	119
TÀI LIỆU THAM KHẢO	120

NHỮNG CHỮ VIẾT TẮT TRONG TÀI LIỆU

STT	Chữ viết tắt	Định nghĩa
1	CBQL	Cán bộ quản lý
2	CĐSP	Cao đẳng sư phạm
3	DHHT N	Dạy học hợp tác nhóm
4	ĐDDH	Đồ dùng dạy học
5	GDPT	Giáo dục phổ thông
6	GS	Giáo sư
7	GV	Giáo viên
8	HS	Học sinh
9	HT	Học tập
10	HHT	Học hợp tác
11	HTHT	Học tập hợp tác
12	KN	Kỹ năng
13	PGS	Phó giáo sư
14	PPDH	Phương pháp dạy học
15	SGK	Sách giáo khoa
16	TBDH	Thiết bị dạy học
17	TCGD	Tạp chí Giáo dục
18	TD	Thí dụ
19	THCS	Trung học cơ sở
20	THPT	Trung học phổ thông
21	TN	Thực nghiệm
22	Tp	Thành phố
23	TSKH	Tiến sĩ khoa học
24	TS	Tiến sĩ

Chương 1

NHỮNG VẤN ĐỀ CƠ BẢN VỀ PHÁT TRIỂN KỸ NĂNG DẠY HỌC HỢP TÁC CHO GIÁO VIÊN TRUNG HỌC CƠ SỞ

1.1. Lịch sử nghiên cứu về phát triển kỹ năng dạy học hợp tác cho giáo viên

1.1.1. Nghiên cứu ở nước ngoài

Từ thế kỷ XVIII, lý thuyết về học tập hợp tác (HTHT) đã thực hiện khá phổ biến ở các nước tư bản. Thời kỳ này có Joseph Lancaster và Andrew Bell đã thực nghiệm và triển khai rộng rãi việc HTHT nhóm ở Anh quốc và vào khoảng cuối thế kỷ XIX ở Mỹ đã đề cao HTHT, điển hình có Fancis Parker, hiệu trưởng một trường công ở bang Massachusetts đã đưa ra các quan niệm nhằm biện hộ cho lý thuyết HTHT, phản đối kiểu học tập cạnh tranh mang màu sắc của xã hội tư bản. Theo Fancis Parker nếu quá trình học tập được thực hiện trên tinh thần chia sẻ nhóm, lớp với cả tình cảm và trí tuệ thì việc học sẽ không bao giờ bị nhàm chán; niềm vui lớn nhất của HS là cùng nhau chia sẻ thành quả học tập với các bạn trong tương tác học tập với tinh thần giúp đỡ lẫn nhau.

Tiếp tục Parker, John Dewey đã viết một cuốn sách có tựa đề “Nền Dân chủ và Giáo dục” Ông cho rằng con người có bản chất sống hợp tác, trẻ cần được dạy biết cảm thông, tôn trọng quyền của người khác, làm việc cùng nhau để giải quyết vấn đề theo lẽ phải và cần được trải nghiệm quá trình sống hợp tác ngay từ trong nhà trường. Ông cũng cho rằng cuộc sống ở lớp học phải là hiện thân của dân chủ, không chỉ trong việc HS tự do lựa chọn cách học và thực hiện các dự án học tập cùng nhau mà còn cả trong việc HS học cách quan hệ với người khác.